

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2. gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 25. novembra 1874.

Obseg: Poziv nekaterim gosp. predsednikom podružnic c. k. kmetijske družbe Kranjske! — O drenaži. (Dalje.) — Ukaz ministerstva za poljedelstvo od 15. maja 1874, št. 4318, s katerim se določila o porabi privatnih (necesarških) žebcev za spuščanje ali plemenjenje dopolnjujejo, nekoliko pa spreminjajo. — O deželnih zborih. — Še nekaj na korist naši mili slovenščini. (Konec.) — Iz deželnih zborov. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Poziv nekaterim gosp. predsednikom podružnic c. kr. kmetijske družbe Kranjske!

Leto se bliža koncu, in prošnja, ki jo je podpisani odbor razposlal vsem gospodom predsednikom kmetijskih podružnic Kranjskih 21. maja t. l. pod št. 614, ostala je sèm ter tje še zmirom klic vpijočega v puščavi. V imenovanem dopisu je odbor med drugim rekel to-le: „Častito predstojništvo bode samo sprevidelo, da nobena družba ne more živeti brez denarne pripomoči, in da centralni odbor potrebuje za pospeševanje družbenih namenov od podružnic ne samo dobrih nasvetov, temuč tudi denarne podpore, da ne pride v zadrege v takem času, ko po njegovem iskrenem prizadevanji deželi naši dohaja toliko koristne državne podpore. Delokrožje kmetijske družbe in v zlasti centralnega odbora je od tega časa veliko obširniše in važnejše postalo, kar se je ustanovilo posebno ministerstvo za kmetijstvo in se za povzdigo kmetijstva vpeljale državne subvencije, zato je marljivo sodelovanje častitih predstojnikov naših podružnic neobhodno potrebno.“

Od več udov dohajajo odboru izgovori, da bi radi plačali svoj letni donesek 2 gold., ako bi ga podružnični predstojnik le od njih vsako leto pobiral, da ne bi zavoljo opuščena pobiranja brez svoje krivde ostali za več let dolžni, kar na enkrat po tem poplačati jim je bolj težavno.

Podpisani odbor rad pripoznava, da taki izgovori res niso prazni, in da po nedolžno potem zadene §. 15 družbenih pravil, ki pravi, da če družbenik za 2 leti zaporedoma letnino dolžan ostane in dvakratni opomin brez vspeha ostane, se izključi iz družbe.

Gledé na vse to tedaj centralni odbor vnovič tiste gospode predstojnike, ki so z odrajtvilom letnih doneskov svojih podružničnih udov še na dolgu, vljudno prosi, naj nemudoma poberó od svojih družbenikov letni donesek in ga pošljejo le-sem, ali pa naj se ne mudijo s poslatvijo, če so doneske od njih morebiti že pobrali.

Centralni odbor c. k. družbe kmetijske
v Ljubljani 20. novembra 1874.

O drenaži.

Spisal Fr. Kuralt.

(Dalje.)

III. Korist drenaže.

Čim večja je mokrota zemlje, tim slabeja je rast rastlinska, zatoraj bode tudi korist tim večji, čim več se je vode odpeljalo iz zemlje, in čim bolj se je polajšal napredek rastlinam in pomnožil njih pridelek. Velike so za poljedelca koristi, ki mu jih prouzroči odpljavanje vode iz močvirnih zemljišč, ali vendar se še le malo vé, da bi to korist znali ceniti.

Primerno se mi tedaj zdi, da navedem ono korist, ki nam jo dá drenaža, in ta je:

1. da ljudje in živina na tako zemljo lože dohajajo. Močvirna zemlja zabrani vhod ljudem in živini in to posebno v jeseni in spomladi;

2. da se tako polje lahko o pravem času obdela. V premočvirni zemlji čakati se mora z njenim obdelovanjem toliko časa, da se voda nekoliko odteče. S tem pa zgubimo velikokrat ne le pravi čas za setev, ampak prigodi se tudi, da prekasno sejano žito daje potem malo zrna pa mnogo slame;

3. obdelovanje take zemlje je mnogo lože in tudi cenejše. Odtok vode iz močvirnih zemljišč traja včasih delj časa. Čakati se mora zatoraj z njenim obdelovanjem ter se vsled tega delo tudi nakopiči. Orati, vlačiti in sejati se mora hitro drug za drugim, da se delo še o pravem času opravi. Upotrebuje se pa zatoraj tudi več živine in več ljudi. Večkrat narediti je treba še celó jarke za hitri odtek vode, ter se s tem pomnožijo stroški;

4. da zemlja čistejša postane. Mokroto posebno ljubijo plevelske rastline in kisle trave, ako se jim pa ona odpelje, zaostanejo v njih rasti in zemlja je očiščena;

5. da se zemlja ogreje. Neobhodno potrebna za rastlinsko rast je tudi toplota. Podzemeljska voda ima pa navadno le malo toplote, ter je bolj mrzla. Voda, že sama po sebi slab prevodnik, ne oddá zemlji toplote, timveč jej je še odtegne. S tem zemlja postane hladna in rastline v taki zemlji celó rade pozebejo;

6. da zemlja postane zdravejša. Podzemeljska voda ni povsod enaka. Večkrat nahaja se v njej mnogo različnih solí raztopljenih, katere so rastlinam celó škodljive, ako jih morajo v preveliki množini v-se posrkati.